

Foto's © Den =fotografie

Kleding van goede kwaliteit kan ingezameld worden

Ingezamelde kleding wordt verkocht

Een berg van afdankertjes

In Chili worden tweedehands kleren massaal in de Atacamawoestijn gedumpt. Het gaat om afgedankte jeansbroeken, T-shirts, jurken en andere kleding van een slechte kwaliteit. Ook de kledingafvalberg in Ghana wordt steeds groter. Iedere dag komt daar wel 14 000 kilo kleding binnen. Om van die kleding af te komen, wordt de berg regelmatig in brand gestoken. Maar daarbij komen schadelijke stoffen vrij. En dat is een groot probleem voor de mensen die daar wonen én voor het milieu. Hoe komt die berg kleding daar eigenlijk? En wat kunnen we doen om ervoor te zorgen dat die berg niet groter wordt? Of liever nog, helemaal verdwijnt? ①

Fast fashion

Tegenwoordig heeft de mode-industrie niet twee mode-seizoenen per jaar - de herfst/winter en de lente/zomer -, maar wel 52 microseizoenen. Dat betekent dat er een enorme hoeveelheid kleding geproduceerd wordt in zeer korte tijd. 'Het doel van *fast fashion* is om iedereen zoveel mogelijk te laten kopen in zo weinig mogelijk tijd,' vertelt Marieke Eyskoot. Zij is expert in duurzame kleding, dus kleding die lang meegaat. Fast fashion is heel goedkoop. En daarom voor veel kopers heel aantrekkelijk. Maar het nadeel van fast fashion is dat de kleding vaak van slechte kwaliteit is en daardoor niet lang meegaat. Het is dus echte wegwerpmode en daardoor verre van duurzaam. Ingezamelde kleren van slechte kwaliteit kunnen niet of nauwelijks worden hergebruikt. Kleding van een goede kwaliteit kan na het dragen worden ingezameld en weggegeven aan mensen in nood of verkocht worden in tweedehands winkels. Maar ingezamelde kleding van slechte kwaliteit wordt meteen verbrand of belandt dus op een van die afvalbergen. En sommige dure merkleding die niet meteen verkocht wordt, wordt ook meteen verbrand. Die merken willen namelijk niet dat hun kleding in tweedehands winkels verkocht wordt. Dat vinden ze niet bij hun merk passen. ②

Schadelijk voor mens en milieu

Fast fashion is niet gemaakt om lang mee te gaan. Het is goed betaalbaar, maar extreem schadelijk voor mens en milieu. Het valt moeilijk te geloven, maar om één katoenen T-shirt te maken is 2700 liter zoet water nodig. Dat is evenveel als wat één mens in 2,5 jaar drinkt. Wereldwijd verbruikt de kledingindustrie per jaar ongeveer 80 miljard kubieke meter water. Het meeste ervan gaat naar kleurstoffen. Ook is de kledingindustrie verantwoordelijk voor maar liefst 8 tot 10 procent van de wereldwijde CO₂-uitstoot, blijkt uit gegevens van de VN. Ook bleek in 2018 dat de sector meer energie gebruikt dan de luchtvaart en scheepvaart samen. En het tempo waarin mensen kleding kopen gaat niet omlaag. Volgens statistieken

30 van de Britse milieudenktank Ellen McArthur Foundation is de kledingproductie tussen 2004 en 2019 verdubbeld. Ook McKinsey heeft becijferd dat de gemiddelde consument in 2014 zo'n 60 procent meer kleren kocht dan in 2000. Maar die kleding verdween ook twee keer zo snel weer in de prullenbak. Onderzoekers schatten in dat elke seconde een vrachtwagen vol kleding wordt verbrand en naar de vuilstort gaat. Of die kleding belandt ergens ter wereld op een van de kleding-afvalbergen. ③

35 Duurzaam

Maar gelukkig is het nog niet te laat en kun je de milieuschade van jouw kleren eenvoudig beperken! De grootste winst zit in heel weinig of liever nog geen nieuwe kleding meer kopen. Dus gewoon dragen wat je al in je kast hebt hangen. Aan kleding die je niet of weinig draagt, kun je iets veranderen, zodat je die toch weer gaat dragen. Of je kunt de kleding ruilen met iemand anders. Wil je de kleding echt niet meer? Dan kun je die in een kledingcontainer van bijvoorbeeld het Leger des Heils gooien. Dan kan de kleding weer opnieuw gebruikt worden. Zelfs kapotte kleding kan soms nog hergebruikt worden als grondstof voor iets anders. En als je dan toch 'nieuwe' kleding wilt kopen, kijk dan eerst naar tweedehands kleding. Of zoek naar kleding die gemaakt is van hergebruikt materiaal. Het is namelijk belangrijk dat de textielketen meer circulair en duurzaam wordt. Ga dus niet voor fast fashion, maar kijk naar alternatieven, zoals 'slow fashion': kleding van goede kwaliteit die lang meegaat. De Britse Livia Firth ijvert al jaren voor meer duurzame mode. 'Gebruik de regel van 30 bijvoorbeeld. Koop alleen kleren die van goede kwaliteit zijn en dus lang meegaan en kijk ook altijd of het iets is waarvan je denkt: dit vind ik heel leuk en ga ik minstens 30 keer dragen.' ④

Hoeveel kleding heb je nodig?

50 Wereldwijd kopen we dus steeds meer kleren. Maar we dragen ze ook steeds minder vaak voordat we ze weggooien. In een onderzoek van de Hogeschool van Amsterdam staat dat in de kledingkast van de gemiddelde Nederlander 173 kledingstukken te vinden zijn. Maar dat van die 173 kleren er gemiddeld 50 stuks al meer dan een jaar ongebruikt in de kast liggen. Volgens Irene Maldini, een van de onderzoekers, hoef je niet van de kledingindustrie te verwachten dat die iets doet om de wereldwijde kledingberg kleiner te maken. 'Uiteindelijk wil de industrie groeien en dat betekent meer kleren verkopen. Daarom is voor de consument de belangrijkste rol weggelegd om kledingverspilling te verminderen. Mensen moeten beseffen dat ze vaak al genoeg kleren hebben.' ⑤

Reshare

60 De afdeling ReShare van het Leger des Heils zamelt al meer dan honderd jaar tweedehands kleding en textiel in. ReShare streeft ernaar dat de circulariteit binnen de textielketen groter wordt. Een gedeelte van de kleding die ReShare inzamelt, gaat direct naar mensen in nood. Een ander deel gaat naar de eigen tweedehands- en vintage kledingwinkels, de ReShare Stores. In deze Stores kunnen mensen die rond moeten komen van een minimum inkomen, terecht om kleding te kopen. Maar eigenlijk zijn de Stores voor iedereen. Dus ook voor mensen die de voorkeur hebben voor tweedehands kleding vanuit milieuoogpunt. En vooral ook jongeren die op zoek zijn naar iets unieks, shoppen er graag. De opbrengst komt volledig ten goede aan het hulpaanbod van het Leger des Heils. Op die manier draagt de inzameling en verkoop van tweedehandskleding niet alleen bij aan een schoner milieu. ⑥

Bron: nos.nl, businessinsider.nl, milieucentraal.nl, hetkanwel.nl, greendeals.nl, legerdesheils.nl, reshare.nl

Het Leger des Heils

Het Leger des Heils is een wereldwijde zorgorganisatie die in meer dan 132 verschillende landen mensen helpt die geen helper hebben. Het Leger des Heils helpt alle mensen die hulp nodig hebben door armoede, verslaving, eenzaamheid of onrecht. Iedereen, en daarmee ook jij, is welkom voor bijvoorbeeld opvang, zorg of een fijn gesprek.

Een berg van afdankertjes

De tekst van deze les gaat over wegwerpmode. Mensen kopen tegenwoordig heel veel kleren, maar gooien die vaak ook snel weer weg. Wat kunnen we daar zelf aan doen? En wat voor oplossing heeft de afdeling ReShare van het Leger des Heils hiervoor? Je leest het in deze tekst.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je bedenkt zelf vragen voor, tijdens en na het lezen en je beantwoordt sleutelvragen.
- Bij **opdracht 2** vul je een probleem-oplossingschema over de tekst in.
- Bij **opdracht 3** speel je een quiz met de vragen die jullie zelf hebben bedacht.
- **Opdracht 4, 5 en 6** zijn extra opdrachten. Bij **opdracht 4** lees je tips over het omgaan met je kleding en je beantwoordt daar vragen over. In **opdracht 5** ga je aan de slag met uitdrukkingen over kleding. Bij **opdracht 6** maak je een poster over ReShare.

OPDRACHT 1 Actief lezen en vragen stellen

1. Lees de uitleg.

Vragen stellen

Om een tekst goed te kunnen begrijpen, moet je **actief lezen**. Dat betekent dat je **tijdens het lezen** nadenkt over wat je aan het lezen bent. Ook denk je tijdens het lezen na over wat je er zelf al over weet. Zo begrijp je de tekst beter.

Een hulpmiddel om actief te lezen is: **jezelf vragen te stellen vóór, tijdens en na het lezen**. Bijvoorbeeld:

- *Begrijp ik wat ik lees?*
- *Wat wordt hiermee bedoeld?*
- *Klopt dit met wat ik al weet?*
- *Kan dat wel, wat ik hier lees?*

Een handig hulpmiddel om vragen te bedenken zijn de **www**-woorden: *wie, wat, waar, wanneer, welke, waarom, hoe*. Vooral vragen die beginnen met *waarom...* of *hoe (komt het dat...)* helpen je om de tekst goed te begrijpen.

Als je de sleutelvragen kunt beantwoorden, heb je de tekst meestal goed begrepen.

2. Kijk naar de titel, de kopjes en de foto's bij de tekst. Welke vragen hebben jullie **vóór** het lezen? Schrijf drie vragen op een los blaadje en geef het aan je juf of meester.
3. Lees de tekst actief met je groepje. Maak aantekeningen in de tekst of schrijf ze op het werkblad dat je van je meester of juf krijgt. Schrijf op een los blaadje vragen op die je **tijdens** het lezen hebt. Probeer vragen te bedenken met *Waarom...?* of *Hoe komt het dat...?* Geef het blaadje met vragen weer aan je juf of meester.
4. Bespreek samen steeds elk stukje dat je actief hebt gelezen. Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Als je het werkblad gebruikt, schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.
5. Welke vragen heb jullie nog na het lezen van de tekst? Bedenk met je groepje drie vragen die jullie nu nog hebben. Schrijf ze weer op een los blaadje. Geef het blaadje aan je juf of meester.

Foto © Denn=fotografie

Ingezamelde kleding van goede kwaliteit kan vaak nog hergebruikt worden

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

_____

Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Wat is een groot probleem voor de mensen en het milieu in Chili en Ghana?
Fast fashion	2. Wat is fast fashion en wat is het probleem van fast fashion?
Schadelijk voor mens en milieu	3. De kledingindustrie is heel schadelijk voor mensen en het milieu. Noem drie redenen.
Duurzaam	4. Hoe kun je er zelf voor zorgen dat er niet te veel kleren worden weggegooid? Noem minstens drie dingen.
Hoeveel kleding heb je nodig?	5. Waar moeten kopers van kleding over nadenken en waarom?
ReShare	6. Noem twee redenen waarom het goed is om kleding bij de ReShare Store te kopen.
Na het lezen	
7. Je hebt nu de tekst gelezen. Aan welke dingen denk jij de volgende keer als je kleding mag kopen? Licht je antwoord toe.	

_____

_____

_____

_____

_____

_____

OPDRACHT 2 Een probleem-oplossingschema invullen

Hieronder zie je een sleutelschema. Door het schema in te vullen krijg je overzicht over het probleem, de gevolgen en de oplossingen die in de tekst staan.

1. Zoek de informatie op in de tekst. Bekijk ook je aantekeningen en je antwoorden op de sleutelvragen.
2. Schrijf de informatie op de goede plek in het schema.

Probleem: Afgedankte kleding wordt massaal gedumpt.

Oorzaken:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Wat zou jij kunnen doen om het probleem op te lossen?

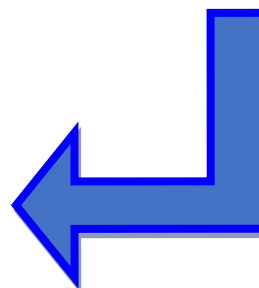

OPDRACHT 3 Een quiz over de tekst maken

1. Je gaat vragen bij de tekst bedenken. Lees de uitleg.

In de tekst over een berg van afdankertjes staat veel informatie over fast fashion en de kledingindustrie. Om die goed te onthouden kun je er een quiz over maken.

Jullie gaan zelf vragen over de tekst bedenken. Werk in een groepje van drie.

- Lees samen de tekst nog een keer. Zoek bij ieder stukje belangrijke informatie en weetjes.
- Kijk ook naar de vragen die jullie bij opdracht 1 hebben bedacht. Je juf of meester heeft alle vragen verzameld.
- Bedenk dan bij ieder stukje één of twee vragen over de belangrijke informatie of weetjes.
- Gebruik bij het bedenken van de vraag woorden als: wie, wat, waar, waarom, welke, hoe.
- Denk ook aan de vragen die je bij opdracht 1 bedacht hebt.
- Zet het goede antwoord bij de vraag. En bedenk ook een fout antwoord. Geef niet bij elke vraag het goede antwoord als eerste antwoord. Doe het door elkaar.
- Schrijf de vragen en de antwoorden netjes op.

2. Klaar met de quizvragen? Geef ze aan een ander groepje.

3. Beantwoord zelf de vragen van een ander groepje.

4. Bespreek met je groepje: Wat was goed aan de quizvragen? Wat kan beter?

OPDRACHT 4 Tips over kleding (extra opdracht 1)

Lees de volgende tips over hoe je om zou moeten gaan met kleding:

<p>★★★</p> <p>Slimmer kopen</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Koop alleen wat je nodig hebt 2 Koop tweedehands, leen of huur 3 Kies herbruikbaar of gerecycled
<p>★★</p> <p>Langer gebruiken</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 4 Geef door, ruil of verkoop 5 Repareer kapotte kleding 6 Maak het weer als nieuw 7 Maak er nieuwe kleren van 8 Maak er iets anders van
<p>★</p> <p>Beter wegdoen</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 9 Lever in voor hergebruik en recycling 10 Pas als niets anders kan, is het afval

Bron: Milieu centraal

Geef nu antwoord op de vragen.

1. Waar gaan de tips in het bovenste vak over?
  - A. over het kopen van kleding en hoe je daarbij rekening houdt met het milieu
  - B. over het veranderen van de kleding die je al hebt gekocht
  - C. over kledingwinkels en hoe zij veel kleding kunnen verkopen aan hun klanten
2. De tips in het middelste vak gaan over wat je kunt doen met kleding die je niet veel meer draagt. In welk stukje van de tekst gaat het ook over dit soort kleding?
  - A. in het stukje **Fast fashion**
  - B. in het stukje **Schadelijk voor mens en milieu**
  - C. in het stukje **Duurzaam**
3. Lees tip 9 en kijk in de tekst. Waar kun je de kleding die je echt niet meer wilt, inleveren?
  - A. bij de fabrieken die kleding maken
  - B. in de landen Chili en Ghana
  - C. in een kledingcontainer van bijvoorbeeld het Leger des Heils

4. Kijk naar het schema en denk goed na. Wat is het beste voor het milieu en hoe weet je dat?
- A. Tip 1, 2 en 3 in het bovenste vak zijn het beste voor het milieu. Dat zie je, omdat er drie sterren bij staan. Bij de andere vakken staan minder sterren.
  - B. Tip 4 tot en met 8 in het middelste vak zijn het beste voor het milieu. Dat weet je, omdat dat meer tips zijn dan in de andere vakken.
  - C. Tip 9 en 10 in het onderste vak zijn het beste voor het milieu. Het is altijd goed om iets netjes bij het afval te gooien.

OPDRACHT 5 **Uitdrukkingen over kleding (extra opdracht 2)**

In onze taal zijn er verschillende uitdrukkingen met kleding erin. Weet jij wat ze betekenen? Trek lijnen van de uitdrukkingen naar de juiste betekenissen.

dat gaat je niet in de koude kleren zitten

als je goed gekleed gaat, heeft men al snel een betere indruk van je

zoals de wind waait, waait zijn jasje

een gevaarlijk iemand die onschuldig lijkt

de broek aanhebben

een lafaard zijn

kleren maken de man

iemand aan zijn belofte herinneren

een konijn uit de hoge hoed toveren

de baas spelen, het voor het zeggen hebben

een wolf in schaapskleren

hij doet altijd waar hij het meeste voordeel van heeft

iemand aan zijn jasje trekken

onverwachts met iets komen

een held op sokken zijn

daar ben je niet snel overheen

OPDRACHT 6 Een poster maken (extra opdracht 3)

In de tekst heb je ook gelezen over de afdeling ReShare van het Leger des Heils. Lees dat stukje nog eens goed.

1. Maak met jouw groepje een poster. Die poster is om andere kinderen en hun ouders te vertellen over ReShare. Gebruik voor je poster de informatie uit de tekst. Je mag zelf ook nog meer informatie zoeken! Op de poster moet in ieder geval iets staan over:
  - wat het Leger des Heils is en doet
  - wat ReShare is en doet
  - hoe je kleding bij ReShare terecht kan komen
  - wie er bij de ReShare Stores kopen
  - waar je de textielcontainer van ReShare kunt vinden
  - waarom het goed is om bij de ReShare Stores kleding te kopen
2. Ben je klaar met de tekst op de poster? Dan kun je hem versieren.
3. Is de poster helemaal klaar? Ruil de poster dan met de poster van een ander groepje. Bekijk elkaars poster en lees de tekst die erop staat. Staat alle informatie erop? En is hij leuk om te lezen en te zien?

Foto © Denn=fotografie

Oude kleding kun je weggooien in de textielcontainer van het Leger des Heils